

Beslag op een bankrekening: een efficiënt middel om uw rechten als schuldeiser te laten gelden

Iedereen wordt wel eens geconfronteerd met een slechte betaler. Soms is het een kwestie van nonchalante administratie, maar evengoed kan je een moedwillige wanbetaler treffen. Hoe kan je je onwelwillende contractspartij overhalen om zijn openstaande schuld te voldoen? Mag je bijvoorbeeld beslag leggen op zijn bankrekeningen?

Beslag onder derden

Een schuldenaar staat met zijn volledig vermogen in voor de nakoming van zijn verbintenissen. Dit vermogen vormt het gezamenlijk onderpand van zijn schuldeisers. Een schuldeiser kan zijn aanspraken veilig stellen door beslag te leggen. Waar beslag op gelegd wordt, is in principe de vrije keuze van de schuldeiser. Er bestaat dus niet zoiets als een voorgeschreven volgorde.

Eén van de mogelijkheden is een beslag onder derden. Dit is het beslag dat door een schuldeiser wordt gelegd op de bedragen en zaken die een derde partij aan zijn schuldenaar, de beslagene, verschuldigd is. Er zijn dus drie partijen: de beslaglegger, de beslagene en de derde. De meest courante gevallen van een dergelijk beslag zijn een loonbeslag of een bankbeslag.

Bewarend versus uitvoerend beslag

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen een bewarend en een uitvoerend beslag.

Bij een bewarend beslag onder derden is de derde (de bank in dit geval) verplicht om in principe al datgene wat de beslagene (d.i. dus de schuldenaar van de beslaglegger) van hem tegood heeft onder zich te houden. Indien de derde dit niet doet, loopt hij o.a. het risico aangesproken te worden alsof hij zelf de schuldenaar was. Dit geldt trouwens ook wanneer deze derde niet de wettelijk vereiste verklaring opstelt.

Bij een uitvoerend beslag is de derde verplicht om te betalen aan de door de beslaglegger aangestelde gerechtsdeurwaarder.

Zoals ieder bewarend beslag is een bewarend bankbeslag slechts mogelijk voor een zekere, opeisbare, vaststaande schuldvordering en moet het beslag bovendien gewettigd zijn door hoogdringendheid (d.i. de vereiste dat de solvabiliteit van de beslagene in het gedrang komt). Een bewarend bankbeslag kan gelegd worden op grond van een voorafgaande machtiging van de beslagrechter dan wel op grond van *“authentieke of onderhandse stukken.”* Leveren dus een titel op voor een bewarend beslag onder derden: een vonnis, een notariële akte, een onderhandse overeenkomst, een schuldbekentenis, een brief uitgaande van de schuldenaar, een aanvaarde factuur t.a.v. een handelaar,...

Bij een uitvoerend beslag wordt een uitvoerbare titel vereist. De beslaglegger moet dus beschikken over een uitvoerbaar vonnis of een notariële akte.

Voorwerp van het beslag

De beslaglegger moet het voorwerp van zijn bankbeslag niet specifiek omschrijven. M.a.w. er moet geen rekeningnummer worden vermeld. Het volstaat dus dat de beslaglegger weet wie de huisbankier is van zijn schuldenaar.

Bij gebrek aan specificatie treft het beslag alle rekeningen en tegoeden bij de betreffende bank. De tegoeden omvatten alle bedragen en/of zaken die de financiële instelling aan haar cliënt verschuldigd is, zoals het creditsaldo van een rekening, effecten in bewaargeving of tegoeden op depositoboekjes.

Het beslag op een bankrekening betreft uitsluitend het creditsaldo ten tijde van het beslag. Aldus vallen gelden die na het beslag op de rekening worden gestort en die niet voorkomen uit verrichtingen die op het ogenblik van het beslag in uitvoering waren, niet onder het beslag.

Dit betekent ook dat het beslag op een rekening die in debet staat zonder voorwerp is. Het feit dat deze rekening later door nieuwe stortingen opnieuw een creditsaldo vertoont, verandert hier niets aan.

Onbeslagbaarheid van bepaalde bedragen gestort op een zichtrekening

Onder een bepaalde grens zijn loon en vervangingsinkomsten niet vatbaar voor beslag (artikelen 1409, 1409bis en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek). Tot enkele jaren geleden was het zo dat deze bescherming wegviel zodra deze bedragen op een zichtrekening werden gestort. Dit leidde tot bizarre situaties. Wanneer een schuldeiser loonbeslag legde, kon slechts een deel in beslag genomen worden. Indien diezelfde schuldeiser daarentegen wachtte tot het loon op de bankrekening van zijn schuldenaar werd gestort, mocht hij het geheel in beslag nemen. Het gevolg was dat mensen met schulden hun bankrekening afsloten om vervolgens noodgedwongen terug te grijpen naar de spreekwoordelijke kous. De wetgever greep dan ook in: voortaan vinden de beperkingen en uitsluitingen van de artikelen 1409, 1409bis en 1410 van het Gerechtelijk Wetboek ook toepassing indien deze inkomsten op een zichtrekening worden gestort. De gelden zijn herkenbaar door een code. Om te vermijden dat de beschermde bedragen worden opgespaard, geldt de onbeslagbaarheid wel slechts voor een beperkte periode.

Besluit

Het feit dat je op eigen gezag en dus zonder tussenkomst van een rechter *bewarend* bankbeslag kan leggen, maakt dat dit vaak een bijzonder efficiënt middel is voor een onbetaalde schuldeiser. Zonder al te veel formaliteiten wordt de schuldenaar ertoe aangezet zijn verplichtingen na te komen. Niemand wil immers al zijn rekeningen geblokkeerd zien waardoor elke betaling onmogelijk wordt. Anderzijds mag je ook niet roekeloos handelen. Je moet houder zijn van een schuldvordering die aan bepaalde kwaliteiten beantwoordt. Verder vereist een bewarend beslag dat er sprake is van hoogdringendheid. Een bewarend bankbeslag is dus niet altijd mogelijk.

De schuldeiser die ten onrechte beslag legt, riskeert een boete te moeten betalen aan zijn schuldenaar. Een voorafgaandelijk advies kan je dus heel wat onaangename verrassingen besparen. Beschik je over een uitvoerbare titel dan kan een *uitvoerend* bankbeslag een snelle manier zijn om de gelden die je toekomen in te vorderen.

Ilse Haeck
Associate
ilse.haeck@adlex.be

T: +32 89 32 23 00
F: +32 89 35 66 01
Grotestraat 122
B - 3600 Genk

Voorkeurmateries

- Bouwrecht en onroerend goed
- Zekerheidsrecht en financieel recht

